

ת"פ 57384/09/16 - מדינת ישראל נגד זיאד דבש

בתי משפט

ת"פ 57384-09-16
22 מרץ 2018

בית המשפט המחוזי ירושלים
לפני כב' השופטת רבקה פרידמן-פלדמן
בעניין: מדינת ישראל

המאשימה

נ ג ד

הנאשם

זיאד דבש

גזר דין

1. הנאשם הורשע, על פי הודאתו בעובדות כתב אישום מתוקן, בעבירה של סיכון חיי אדם במזיד בנתיב תחבורה, לפי סעיף 332(2) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "החוק"); בתקיפה הגורמת חבלה ממשית לפי סעיף 380 לחוק; בחבלה במזיד לרכב, לפי סעיף 413' לחוק; בהפרעה לשוטרי במילוי תפקידו, לפי סעיף 275 לחוק; נהיגה בזמן פסילה, עבירה לפי סעיף 67 לפקודת התעבורה (נוסח חדש), תשכ"א - 1961; בנהיגה במהירות מופרזת, עבירה לפי תקנה 54(א) לתקנות התעבורה, תשכ"א - 1961, ובנהיגה כשברמזור אור אדום בצומת, עבירה לפי תקנה 22 (א) לתקנות התעבורה בצירוף סעיף 62 לפקודת התעבורה (ריבוי עבירות).

2. על פי עובדות כתב באישום המתוקן, ביום 15.9.2016, בסמוך לשעה 23:30, נהג הנאשם ברכב ביוזעו כי הוא פסול מלנהוג, יחד עם חליל דבש ומוסטפא דבש, מירושלים לתל אביב וחזרה.

לאחר מספר שעות, בסמוך לשעה 05:00, ביצע השוטרי עומרי שמעוני (להלן: "השוטר", "שמעוני") יחד עם המתנדב אריק שלמה בן דיין (להלן: "המתנדב אריק") מחסום בסמוך לצומת גינות סחרוב בירושלים, במטרה לערוך בדיקות שכרות לנהגים. באותה עת נהג הנאשם מכיוון תל אביב לעבר המקום, ועצר את הרכב לבקשת המתנדב אריק.

השוטר והמתנדב אריק ניגשו לנאשם וביקשו ממנו להזדהות לפנייהם. הנאשם, במטרה להתחמק מבדיקת פרטיו, טען כי אין בידיו מסמכים מזהים, וביקש שיבדקו פרטיו במחשב המשטרה לפי מספר תעודת זהות. השוטרי והמתנדב אריק הבחינו כי במהלך השיחה עמם התלחש הנאשם בערבית עם חליל דבש, אשר ישב במושב שלידי הנהג, והדבר עורר בלבם חשד. לפיכך הורה השוטרי לנאשם לרדת מהרכב ולהתלוות אליו לניידת. בקרבת הניידת ביקש השוטרי מהנאשם את מספר הזהות שלו, אך הנאשם טען כי אינו זוכר את המספר וביקש להתקשר לאמו כדי לברר. השוטרי שמעוני והמתנדב אריק ליוו את הנאשם חזרה לרכב, אשר היה מונע באותה עת.

הנאשם קפץ לתוך הרכב ונמלט מהמקום בנהיגה מהירה. בתגובה דלקו אחרי השוטרי והמתנדב אריק בניידת משטרה, תוך הפעלת סירנות וכריזה המורה לנאשם לעצור. כמו כן דיווח השוטרי באמצעות גל הקשר המשטרה וקרא לסיוע בעיכוב הנאשם.

הנאשם המשיך בנסיעתו על שדרות בן גוריון במהירות מופרזת מעל 100 קמ"ש, תוך שהוא עוקף כלי רכב שנסעו

בכביש, וגורם להם לסטות מנתיב נסיעתם.

בהגיע הנאשם לצומת הכבישים שדרות בן גוריון - גבעת שאול, חצה הנאשם את הצומת באור אדום ובמהירות גבוהה, ופנה ימינה לכביש גבעת שאול, בעודו מתעלם מכריזות השוטר שמעוני שדלק אחריו בניידת.

הנאשם המשיך בנסיעתו המהירה על כביש גבעת שאול, פנה ימינה במהירות לכביש מגיני ירושלים, הגיע לצומת גני סחרוב, אותו חצה באור אדום ובמהירות גבוהה, ופנה ימינה חזרה לשדרות בן גוריון.

הנאשם המשיך בנסיעתו המהירה לכיוון כללי ירושלים, ובעוד הניידת דולקת אחריו, חצה צומת גבעת שאול - רמות באור אדום, ופנה לכיוון כביש זלמן שז"ר.

במהלך נסיעתו של הנאשם על כביש זלמן שז"ר לכיוון כביש בן צבי, חצה הנאשם מספר צמתים באור אדום בעודו נוסע במהירות מופרזת מעל 100 קמ"ש, ומאלץ משאית שעברה במקום לסטות הצידה על מנת לא להתנגש בו.

הנאשם המשיך בנסיעתו, פנה לכביש בן צבי, ונסע לכיוון רחוב הרב הרצוג דרך כביש חיים הזז, ובעוד הניידת דולקת אחריו, חצה שני צמתים באור אדום, עקף כלי רכב מצד ימין, עד שהגיע לצומת הכבישים חיים הזז - הרב הרצוג, אותו חצה באור אדום.

במהלך המרדף אחרי הנאשם, ניסה המתנדב אריק לעקוף את הרכב, אך הנאשם סטה מנתיב הנסיעה לנתיב בו נסעה הניידת.

בעקבות הדיווח של השוטר שמעוני בגל המשטרתי, יזם השוטר עומרי גולן (להלן: "**השוטר גולן**") יחד עם השוטרת עדן מרצי (להלן: "**השוטרת מרצי**") והמתנדב ישאמבל מאלדה (להלן: "**המתנדב מאלדה**") מחסום משטרתי סמוך לצומת הרחובות הרב הרצוג ושח"ל, תוך חסימת שני נתיבים מתוך שלושה שישנם בכביש (להלן: המחסום).

כאשר התקרב הנאשם למחסום, סימן השוטר גולן בידיו לנאשם לעצור, אך הנאשם, שהבחין במחסום, המשיך בנסיעתו המהירה ללא האטה. השוטר גולן רץ הצידה כדי שלא יפגע, שלף את נשקו וירה ירייה אחת לכיוון גלגלי הרכב במטרה לעצור אותו, אך ללא הצלחה.

הנאשם המשיך במנוסתו על כביש הרב הרצוג, עד שהגיע לצומת יעקב פת, אותו חצה באור אדום.

על כביש יעקב פת המשיך הנאשם לנסוע ברכב במהירות מופרזת מעל 100 קמ"ש, ובעוד הניידת דולקת אחריו, חצה מספר צמתים באור אדום בדרכו לכיוון דרך משה ברעם, ותוך שהוא מאלץ כלי רכב לסטות הצידה על מנת לא להתנגש בו.

בצומת הכבישים יעקב פת ומשה ברעם, פנה הנאשם ימינה לכיוון כביש משה ברעם ונסע לכיוון כללי דרך חברון.

בהגיע הנאשם צומת הכבישים ברעם עם ודרך חברון (להלן: הצומת), חצה את הצומת באור אדום, לכיון כללי צור באחר. כתוצאה מכך התנגש הרכב ברכב מיניבוס (להלן: "**המיניבוס**") של ראמי סעיד (להלן: "**המתלונן**"), אשר חצה את הצומת באור ירוק לכיוון כללי בית לחם.

כתוצאה מההתנגשות הסתחררו המיניבוס והרכב מספר פעמים בצומת עד שבלמו, וגרמו לשבירת עמוד רמזור ולנזק

למעקה בטיחות בצומת.

כתוצאה מההתנגשות, פונה המתלונן לבית החולים בעודו סובל מכאבים במרפק, בגב ובראש. כמו כן נגרם אובדן מוחלט למיניבוס.

תסקירי שירות המבחן:

3. על פי האמור בתסקיר מיום 4.7.2017, הנאשם בן 21, רווק, טרם מעצרו התגורר בבית הוריו בירושלים ועבד אצל קבלן שיפוצים.

בתסקיר התייחסות למשפחת המוצא של הנאשם. אביו של הנאשם אינו עובד, בשל בעיות רפואיות, ואמו עקרת בית. לדברי הנאשם, מבין אחיו ואחיותיו, הוא היחיד שדואג להוריו ומפרנס אותם. הנאשם סיים שמונה שנות לימוד, ולאחר מכן החל לעבוד.

הנאשם מסר כי החל להשתמש בסמים מסוג "חשיש" בהיותו בן 16, בתדירות של פעמיים-שלוש בשבוע בבילוי עם חברים. החל בגיל 19 החל הנאשם להשתמש בסם מסוג "קריסטל" פעמיים-שלוש בשבוע, ובסמים מסוג "חשיש", "אקסטזי" ו"ניס-גאי" מספר פעמים ביום. כן מסר הנאשם כי בגיל 15 החל לשתות אלכוהול, לעיתים רחוקות. בהמשך הגביר את צריכת כמות האלכוהול בסופי שבוע בבילוי עם חברים, עד הגעה למצבי שכרות. לדברי הנאשם, בשנת 2016 הוא נפסל לנהיגה בגין נהיגה תחת השפעת משקאות משכרים. הנאשם מסר כי הוא רואה עצמו כמי שסובל מבעיית התמכרות לחומרים פסיכו-אקטיביים וביקש להשתלב בטיפול גמילה במסגרת קהילה טיפולית.

אין לנאשם הרשעות קודמות. לגבי רישום תעבורתי - הנאשם נידון פעמיים בשנת 2016 בגין נהיגה תחת השפעת משקאות משכרים.

במהלך עריכת תסקיר מעצר, התרשם שירות המבחן ממצוקה של הנאשם במעצר, ומרמת סיכון גבוהה להישנות התנהגות פוגעת.

לגבי העבירות מסר הנאשם כי ביצע את המיוחס לו תחת השפעת סמים ואלכוהול, וכי ניסה לברוח מהשוטרים, מאחר שנהג בזמן פסילה. הנאשם ביקש להשתלב בטיפול לגמילה מחומרים פסיכו-אקטיביים.

שירות המבחן המליץ על ניסיון טיפולי בקהילה טיפולית "מלכישוע".

4. שירות המבחן הגיש מספר תסקירי ביניים, בהם התייחס לתהליכי קבלתו של הנאשם לקהילה הטיפולית.

מתסקיר שהוגש ביום 30.1.2018 עולה כי הנאשם נקלט בקהילת הצעירים "אפיק" והוא נמצא בשלב מתחילים. צוין כי הנאשם מסתגל לתהליך הטיפול ועומד בדרישות הקהילה.

5. ביום 7.2.2018 נתקבלה הודעה משירות המבחן, לפיה בשבועיים האחרונים התגברו קשייו של הנאשם לקבל

את כללי הקהילה, באופן שמפריע להתנהלותו בטיפול. צוין כי הנאשם מתקשה להפנים את הגבולות וחוצה אותם שוב ושוב, עד למקרים בהם היה קרוב להתנהגות אלימה. בעקבות החלטת הצוות הטיפולי, יצא הנאשם מחוץ לשער הקהילה בהשגחה של איש קשר, כדי שישקול אם הוא מוכן לחזור לקהילה ולכבד את החוקים והכללים בה, אחרת לא יוכל להמשיך בתהליך הטיפול.

למחרת, ביום 8.2.2018, הודיע שירות המבחן כי הנאשם עזב את הקהילה ללא אישור הצוות, וחזר למקום בשעות הערב. נמסר כי הוחלט להרחיקו מהקהילה עקב התנהגותו. הצוות הטיפולי הודיע למשטרה על הרחקתו של הנאשם והצורך במעצרו מחדש. נמסר לבני המשפחה כי עליהם לקחת את הנאשם מהמקום וכי על הנאשם להסגיר עצמו בתחנת המשטרה.

6. לאחר דיון שהתקיים ביום 11.2.2018, הוחלט על מעצרו מחדש של הנאשם עד תום ההליכים. מאז הנאשם שוהה במעצר.

7. בתסקיר מסכם מיום 19.2.2018, חזרה קצינת המבחן על הערכת שירות המבחן כי קיים סיכון גבוה לחזרה על התנהגות עוברת חוק. לדבריה, בשל גילו הצעיר של הנאשם ותפיסתו כי מעורבותו הפלילית קשורה בהתמכרות לחומרים פסיכו-אקטיביים, הומלץ על שילובו של הנאשם במסגרת גמילה. צוין כי כיום מעריך שירות המבחן שהנאשם אינו פנוי בשלב זה לעמוד בדרישות הבסיסיות של השתלבות בטיפול וישנו ספק באשר ליכולתו של הנאשם להפיק תועלת ממעורבות שירות המבחן בעניינו. ביחס לעונש, צוין כי בשל קשייו של הנאשם לקבל גבולות, נדרשת ענישה ברורה ומציבת גבולות, תוך התחשבות בגילו הצעיר של הנאשם ובתקופת מעצרו, כמסר מעודד שיקום.

ראיות לעונש:

8. מטעם המאשימה הוגש רישום פלילי תעבורתי של הנאשם.

מטעם הנאשם דיברה אמו. לדבריה יש לה ארבעה ילדים בנוסף לנאשם, כולם למדו באוניברסיטה, מדובר במשפחה מלומדת ומכובדת. הנאשם הוא הקטן במשפחה. לדברי האם, היא לא התפנתה לחינוכו של הנאשם כנדרש, אך היום הוא "איש יותר טוב". האם ביקשה לרחם על הנאשם. לדבריה, הנאשם כבר אינו משתמש בסמים והוא מתבייש על מעשיו.

טיעוני הצדדים לעונש:

9. ב"כ המאשימה הפנה בטיעונו להרשעתו הקודמת של הנאשם בנהיגה בשכרות, כחודשיים לפני האירוע מושא תיק זה. לדבריו, הנאשם לא הפנים את המסר כשנגזר עליו שם עונש מקל.

לדברי ב"כ המאשימה, התיק הנוכחי הינו תיק חמור ביותר, הכולל שורה של עבירות סיכון חיי אדם במזיד, תקיפה הגורמת חבלה ממשית, חבלה במזיד ברכב, הפרעה לשוטר, נהיגה בזמן פסילה, נהיגה במהירות מופרזת מעל המותר

ונהיגה בצומת ברמזור אדום - הכל כמפורט בכתב האישום המתוקן. לגבי נסיבות ביצוע העבירה, טען ב"כ המאשימה כי הנאשם ניצל את האמון שנתנו בו השוטרים, נכנס לרכב וברח. הנאשם נמלט כשהוא נוהג במהירות מופרזת - מעל 100 קמ"ש. תוך כדי כך עבר הנאשם רמזורים אדומים, אילץ רכב אחר לסטות מנתיב נסיעתו, שוטר נאלץ לרוץ הצידה כדי לא להיפגע, הוא המשיך בנסיעה למרות כריזה של השוטרים, למרות סירנות ומחסום שהוצג, ולבסוף התנגש במיניבוס וגרם לו להסתחרר, גרם לנזק לאדם, לשבירת עמוד רמזור ולנזק למעקה הבטיחות. גם ירי של שוטרים לגלגלי הרכב לא עצר את הנאשם, אשר עבר את כל העבירות כשהוא נוהג בזמן פסילה.

לגבי הערכים המוגנים - מדובר בהגנה על שלום הציבור ובטחונו, על ציבור המשתמשים בדרך, על חופש התנועה ועל זכות הקניין. לדברי ב"כ המאשימה, כבישי הארץ הפכו ל"שדה קרב" של ממש, בשל אנשים מסוגו של הנאשם, שנהגים בפראות ובשכרות, ומהווים "פצצה מתקתקת".

לגבי הנזק שנגרם - נגרמו פציעות לנהג המיניבוס, והמיניבוס נפגע והוכרז כ"אובדן מוחלט". הדברים מתוארים בסעיפים 22 ו- 23 לפרק העובדות. פוטנציאל הנזק גדול מאוד, בהתחשב במהירות הנסיעה של הנאשם ובאופן הנסיעה.

לגבי מדיניות הענישה הנוהגת בעניין עבירות של סיכון חיי אדם ונהיגה בזמן פסילה - ב"כ המאשימה הפנה לע"פ 1925/14 סמ"ח עלוש נ' מדינת ישראל (8.2.2015) - בית המשפט המחוזי קבע מתחם עונש הולם בין שלוש לבין שש שנות מאסר, וגזר על הנאשם, שלחובתו הרשעות קודמות, עונש של חמש שנות מאסר בפועל, בשל סיכון חיי אדם, נהיגה בזמן פסילה והפרעה לשוטר. הערעור נדחה; ע"פ 1641/13 אבו סביח נ' מדינת ישראל (31.12.2014) - נדחה ערעורו של נאשם שנדון לעונש של חמש שנות מאסר, כשלכך נוספה הפעלת שלושה מאסרים על תנאי, בגין שימוש ברכב ללא רשות, סיכון חיי אדם במזיד בנתיב תחבורה, נהיגה ללא רישיון ועוד; ע"פ 2336/14 ג'מיל ווערי נ' מדינת ישראל (10.12.2014) - נאשם נעדר הרשעות קודמות, הודה בכתב אישום מתוקן במסגרת הסדר טיעון בעבירות של סיכון חיי אדם, גניבת רכב וחבלה במזיד ברכב. בית המשפט קבע מתחם עונש הולם לעבירה של סיכון חיי אדם בין 30 לבין 60 חודשי מאסר, ולגבי גניבת הרכב נקבע מתחם של 12 עד 30 חודשי מאסר. על הנאשם נגזר עונש כולל של 40 חודשי מאסר בפועל. הערעור נדחה; ע"פ 7234/13 מוחמד אימאם נ' מדינת ישראל (13.7.2014) - בגין עבירות של סיכון חיי אדם, הכשלת שוטר ונהיגה בזמן פסילה, נגזר על הנאשם עונש של 54 חודשי מאסר בפועל. הערעור נדחה.

ב"כ המאשימה טען כי מתחם העונש ההולם בענייננו נע בין ארבע לבין שש שנות מאסר.

לגבי קביעת העונש בתוך המתחם, הפנה לתסקיר הסופי, שבו הערכת סיכון גבוהה, קושי בקבלת גבולות, וקביעה של שירות המבחן לפיה נדרשת ענישה ברורה ומציבת גבולות. לדברי ב"כ המאשימה, ניתנה לנאשם הזדמנות לעבור הליך טיפולי, אך הוא בחר שלא לשתף פעולה בהליך, ועל כן נעצר מחדש. לקולא התייחס להודאת הנאשם ולקידת האחריות. לחומרה התייחס לרישום הפלילי התעבורתי הכולל עבירות בטווח זמנים קצר. לפיכך ביקש למקם את עונשו של הנאשם באמצע המתחם, ולגזור עליו חמש שנות מאסר בפועל, מאסר על תנאי, פסילה, פסילה על תנאי, קנס לעניין הנזק שנגרם לרמזור ולמעקה הבטיחות, ופיצוי למתלונן שנפגע ורכבו הושבת.

10. ב"כ הנאשם טען כי העבירות בהן הורשע הנאשם חמורות, אולם אין לנאשם עבר פלילי המצדיק החמרה בעונשו. לדבריו, לנאשם עבירה קודמת אחת של נהיגה תחת השפעת אלכוהול, ולא נהיגה בשכרות, עבירה שצעירים רבים מבצעים אותה ואין בה כדי להעיד כי מדובר בעבריו. החמורה שבעבירות בהן הורשע הנאשם בתיק הנוכחי, הינה סיכון חיי אדם בנתיב תחבורה. יתר העבירות הינן בעיקר עבירות תנועה. ולגבי העבירה של סיכון חיי אדם בנתיב

תחבורה, לא מדובר בעבירה מובהקת אלא במעשים שאינם מכוונים, בטעות רגעית, ברף התחתון של העבירה. מדובר בטעות בשיקול דעת של בחור צעיר כבן 20. עוד התייחס ב"כ הנאשם לניסיון הגמילה שעבר הנאשם בקהילה הטיפולית. לדבריו, אחוזי ההצלחה בניסיונות גמילה אינם גבוהים, אך ישנה חשיבות לעצם הניסיון שעשה הנאשם, ששהה בקהילה הטיפולית שלושה חודשים על אף כל הקשיים. עוד הוסיף כי הפסקת הטיפול לא נבעה ממעידה של שימוש בסמים, אלא מאחר שהנאשם עזב את הקהילה למספר שעות, וכשרצה לחזור, לא הסכימו לקבלו חזרה. מבחינת הנאשם התהליך לא כשל - אף שהנאשם הוחזר לבית המעצר, כיום הוא נקי מסמים ומאלכוהול, ואולי צריך להתאים לו מסגרת אחרת לשיקום, מסגרת הכוללת מרכז יום, קשר עם המשפחה ויציאה לעבודה. לדבריו ב"כ הנאשם, מאחר שמדובר בבחור צעיר, יש לתת לו הזדמנות נוספת.

ב"כ הנאשם התייחס לפסיקה אליה הפנתה המאשימה, וציין כי זו איננה רלוונטית לענייננו. לדבריו הפסיקה מתייחסת לנאשמים מבוגרים יותר, בעלי עבר פלילי.

לגבי נסיבות ביצוע העבירה, טען ב"כ הנאשם כי המרדף המשטרתי אחר הנאשם היה בשעות בוקר מוקדמות, כאשר אין כלי רכב רבים על הכביש. מדובר במרדף שארך מספר דקות, בכביש שאינו מרכזי, וללא פגיעות מכוונות. כתב האישום הוגש, לדבריו, בבית המשפט המחוזי, בשל פגיעה ברכב ומעבר ברמזורים אדומים.

ב"כ הנאשם הפנה לת"פ (מחוזי י-ם) 14471-07-13 מדינת ישראל נ' מוסטפא תופחה ואח' (7.10.2015), שם הסתפק בית המשפט במאסר של שישה חודשים לריצוי בעבודות שירות; ת"פ (מחוזי י-ם) 57462-12-14, שם נגזרו 14 חודשי מאסר בפועל לאחר ניהול הוכחות; ע"פ (מחוזי י-ם) 53312-12-16 מדינת ישראל נ' אמג'ד שאוור (11.9.2017) - גניבת משאית, שוד, מרדף באמצעות משאית שגרם לנזקים רבים לכלי רכב, וסיכון חיי אדם ברף העליון - על הנאשם נגזרו 48 חודשי מאסר בפועל; ת"פ (מחוזי ת"א) 50168-07-12 מדינת ישראל נ' מחמוד אל קדיים ואח' (21.2.2013) - בגין ארבע עבירות שוד וארבעה מקרים של סיכון חיי אדם, נגזרו על הנאשם 57 חודשי מאסר בפועל. מי שהורשע באותו תיק בעבירת שוד אחת עם סיכון חיי אדם, נידון ל- 15 חודשי מאסר; ע"פ 4894/13 יחזקאל סלע נ' מדינת ישראל (23.1.2014) - בית המשפט המחוזי קבע מתחם עונש הולם בין שישה לבין 24 חודשי מאסר בפועל, וגזר על המערער עשרה חודשי מאסר; הוגשה פסיקה נוספת בין 40 חודשי מאסר לבין מאסר לריצוי בעבודות שירות.

לדבריו ב"כ הנאשם, בענייננו, על אף חומרת המעשים, מדובר בעבירה מתמשכת, במעשה אחד שהוליד את כל העבירות. הנאשם הורשע בשבע עבירות, אך כולן נובעות מאותו מעשה, מרצף של מעשים כתוצאה מאיבוד שליטה. לדבריו יש להשאיר לנאשם פתח לתקווה.

בהתחשב בנסיבותיו של הנאשם ובכך שהנאשם שהה שלושה חודשים במוסד גמילה סגור, ביקש סגורו להסתפק במאסר החופף את תקופת מעצרו - 14 חודשים, שלדבריו, הינו שווה ערך למאסר של שנתיים בניכוי שליש. לדבריו, הנאשם כבר שילם מחיר כבד בגין מעשיו.

11. הנאשם הוסיף לסיום כי הוא מודה בכל המעשים, ולוקח אחריות על מעשיו. לדבריו מדובר במעשה טיפשי, שנעשה כתוצאה מפחד מהשוטרים. מדובר במעשה לא מתוכנן, שהתגלגל תוך כדי מרדף. לדבריו, הוא למד רבות בשלושה חודשים בהם שהה בקהילה הטיפולית. היום הוא נקי מסמים, הוא "בן אדם אחר" ממה שהיה בעבר. הנאשם ציין כי הוא מצטער ומתחרט על מעשיו, הוא רוצה להתחתן ו"להקים" את חייו. בקהילה הלימודית למד לנהל את חייו כאדם מוצלח. הנאשם ציין כי הוא מבקש רחמים, מבקש לאפשר לו לצאת ולהתחיל את חייו.

מתחם העונש ההולם:

12. בהתאם לתיקון 113 לחוק העונשין, העקרון המנחה בענישה הוא עקרון ההלימה: **"קיומו של יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה בנסיבותיו ומידת אשמו של הנאשם ובין סוג ומידת העונש המוטל עליו"** (סעיף 40ב). עקרון ההלימה משמעו מתן דגש לעקרון הגמול על מעשה העבירה, כאשר הנסיבות האישיות מהוות שיקול רק לאחר מכן, בקביעת העונש בתוך מתחם הענישה.

קביעת מתחם הענישה נעשית בהתחשב בערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה (סעיף 40ג).

13. בראש ובראשונה יש להתייחס לעונש שקבע המחוקק לצד העבירות -

העבירה החמורה מהעבירות בהן הורשע הנאשם, היא סיכון חיי אדם בנתיב תחבורה, שלצידה קבע המחוקק 20 שנות מאסר.

לחבלה במזיד ברכב נקבע עונש של חמש שנות מאסר.

לתקיפה הגורמת חבלה ממשית, נקבע עונש מאסר של שלוש שנים. כך גם לעבירה של הפרעה לשוטר במילוי תפקידו, ולנהיגה בזמן פסילה. לעבירות התעבורה האחרות בהן הורשע הנאשם, נקבע עונש מאסר למשך שנתיים.

14. לצד הענישה שקבע המחוקק, יש להתחשב כאמור במדיניות הענישה הנהוגה, כעולה מפסיקה שהגישו ב"כ הצדדים כמפורט לעיל. כמו כן ראו ת"פ 36313-01-16 מדינת ישראל נ' משה בן חיים (10.9.2017), שם נגזר על נאשם בעל עבר פלילי מכביד, שעבר עבירות דומות, עונש מאסר בפועל של 40 חודשים, לאחר שנקבע מתחם עונש הולם בין שנתיים לבין חמש שנות מאסר.

15. לעניין הערך החברתי שנפגע מהעבירה -מדובר בהגנה על חיי אדם, בביטחון העוברים בדרך ובהגנה על הרכוש.

בתי המשפט התייחסו רבות לחומרה המיוחדת שבעבירות הקשורות בסיכון חיי אנשים בנתיב תחבורה. לעניין זה קבע בית המשפט בעליון בע"פ 217/04 חאפז אלקורעאן נ' מדינת ישראל (29.6.2005):

"אכן, התופעה של נהיגה פרועה בדרכים עירוניות ובין-עירוניות מחייבת תגובה עונשית הולמת (ע"פ 3975/04 יונס נ' מדינת ישראל (לא פורסם)). במקרה דומה עמד בית המשפט על החומרה שבמעשים אלה:

"המשיב חטא בהתנהגות אלימה שאך בדרך נס לא הסתיימה בתוצאה קשה יותר. הוא הפגין זלזול בחוק ובאנשים הממונים על אכיפתו, וגם אפשרות לפגיעה פיזית בשוטרים לא הרתיעה אותו. יותר מכך, המערער נהג ברכבו בפראות, בשעה הומה, בטבורה של עיר, ותוך שהוא מסכן את המשתמשים

האחרים בדרך. חברה מתוקנת אינה יכולה להשלים ואסור לה להשלים עם בריונות ופריקת עול מסוג זה, ומקל וחומר שאין להשלים עם כך כאשר מדובר בתופעה שרבים חוטאים בה, והמתרחשת כמעשה של יום יום באזור הנגב. את התופעה החמורה הזו יש למגר כדי להבטיח את שלום הציבור, וגם כדי לאפשר לאנשי החוק למלא את תפקידם ללא מורא. תרומתם של בתי המשפט למאמץ שנועד להשיג מטרה זו צריכה לקבל ביטוי ברמת הענישה הנקוטה, ולנוכח פסקי דין שהוצגו בפנינו אנו חוששים כי ברמת הענישה הנהוגה כיום אין די, וספק אם רכיב ההרתעה זכה בה למענה הולם" (השופט א' א' לוי בע"פ 2410/04 מדינת ישראל נ' אבולקיעאן (לא פורסם)).

לדברים אלה הנני מסכים. מעשי המערער חמורים. בנהיגתו הפרועה סיכן סיכון ממשי את חיי המשתמשים בכביש. המערער, מצדו, מפנה לתסקיר המשלים שהוגש בעניינו. אכן, תסקיר זה עומד על נסיבותיו האישיות הקשות של המערער ועל הרקע המשפחתי בו גדל. כן מצוינת התקדמותו בבית הכלא, השתתפותו במסגרת טיפולית אפקטיבית, התנהגותו הטובה והתחזית האופטימית לשיקומו. ברם, מכלול נסיבותיו האישיות של המערער נלקחו בחשבון במסגרת גזר הדין בבית משפט קמא. לא מצאתי מקום להתערב בהחלטתו בערעור זה."

וכן קבע בית המשפט בע"פ 6059/15 זוהיר סלאמה נ' מדינת ישראל (10.8.2016):

"בית משפט זה עמד לא פעם, ולמרבה הצער לעיתים תכופות מדי, על כך שחברה מתוקנת לא יכולה להשלים עם תופעות של נהיגה פראית וביריונות אשר מסכנת את ביטחון ציבור הנהגים ועוברי הדרך... בהמשך לכך בית משפט זה הדגיש את הצורך בהחמרת הענישה שיש להטיל על אלו המורשעים בעבירות מסוג זה, בפרט נוכח הקטל המתמשך בכבישי הארץ והאינטרסים המשמעותיים שנפגעים מביצוע העבירות, כמו גם שכיחותן הגבוהה..."

16. אשר לנסיבות הקשורות בעבירה ולנזק שנגרם כתוצאה ממעשיו של הנאשם -

במקרה זה מדובר בנאשם שנהג בזמן פסילה, ומשנתבקש על ידי שוטרים למסור פרטים מזהים, נכנס למכוניתו ונמלט בנהיגה פרועה, כשלכל אורך הדרך דולקת אחריו נידת משטרה, תוך הפעלת סירנה וכריזה לנאשם לעצור. הנאשם נהג בכבישים ראשיים בירושלים במהירות העולה על 100 קמ"ש, עבר שורה ארוכה של צמתים באור אדום, אילץ כלי רכב לסטות מנתיב נסיעתם כדי שלא יפגע בהם, המשיך לנסוע כאשר הוצב מחסום שנועד לעצור בעדו, תוך שהוא מאלץ את השוטר במחסום לרוץ הצידה כדי לא להיפגע, התעלם מירי של שוטר לעבר גלגלי רכבו, ובסופו של דבר, תוך כדי נסיעה בצומת באור אדום, התנגש במיניבוס שעבר בצומת, גרם נזק לעמוד הרמזור ולמעקה הבטיחות, גרם לפגיעה בנהג המיניבוס שפונה לבית חולים, וגרם לאובדן מוחלט של המיניבוס בו פגע.

17. בהתחשב במכלול השיקולים כמפורט לעיל, לאור מהות העבירות ונסיבותיהן, אני קובעת את מתחם הענישה במקרה זה בין 30 לבין 60 חודשי מאסר בפועל.

גזירת העונש המתאים:

18. לקולא יש להתחשב בהודאתו של הנאשם, בכך שהנאשם קיבל אחריות למעשיו והביע חרטה עליהם, בתקופה הממושכת בה הנאשם נתון במעצר, ובכך שהנאשם ניסה להשתלב בקהילה טיפולית, ואף שבסופו של דבר נפלט ממנה והוחזר לבית המעצר, לדבריו הוא כיום נקי מסמים. כן יש להתחשב בגילו הצעיר של הנאשם ובכך שהנאשם נעדר עבר פלילי וזהו מאסרו הראשון.

לחומרה יש להתחשב בהערכת שירות המבחן לפיה קיימת רמת סיכון גבוהה להישנות התנהגות עבריינית, ונדרשת ענישה מציבת גבולות. כן יש להתחשב בעברו התעבורתי של הנאשם ובכך שבסופו של דבר הנאשם לא המשיך את הליך השיקום בו החל, וגם אם, כדבריו, הוא כיום נקי מסמים ומאלכוהול, הרי בהיעדר הליך טיפולי, ישנו חשש ממשי כי יחזור להשתמש בסמים ובאלכוהול וישוב לבצע עבירות. יש לזכור כי לדברי הנאשם, הרקע לעבירה הנוכחית הינו, בין היתר, שימוש בסמים ובאלכוהול. לפיכך נדרשת ענישה מרתיעה.

19. המאשימה לא הביאה ראיות לעניין הנזק שנגרם לנהג המיניבוס, שכן לא הוגש מסמך כלשהו לעניין זה מטעם המתלון, ולא הוברר אם המתלון קיבל פיצוי מחברת ביטוח על נזקיו. לפיכך, למעט פיצוי כללי, לא ניתן לפצות את המתלון על נזקיו במסגרת גזר הדין.

20. לאור האמור לעיל אני דנה את הנאשם כמפורט להלן:

א. מאסר למשך 34 חודשים, בניכוי ימי מעצרו של הנאשם מיום 16.9.2016 ועד 6.11.2017, ומיום 11.2.2018 ועד היום.

ב. מאסר על תנאי של 8 חודשים, אותו לא ירצה הנאשם אלא אם יעבור, בתוך שלוש שנים מיום שחרורו מהמאסר, עבירה של סיכון חיי אדם בנתיב תחבורה.

ג. אני מורה על פסילת הנאשם מנהיגה ומקבלת רישיון נהיגה למשך 4 שנים, החל מיום שחרורו מהמאסר בתיק זה.

ד. פסילה על תנאי למשך שנתיים, אשר לא תחול אלא אם יעבור הנאשם, בתוך שנתיים מיום שחרורו מהמאסר, עבירה של סיכון חיי אדם במזיד בנתיב תחבורה, ו/או נהיגה כשברמזור אור אדום ו/או עבירה של נהיגה בזמן פסילה.

ה. הנאשם ישלם למתלון פיצוי בסך 3,000 ₪. הפיצוי יופקד בקופת בית המשפט עד ליום 1.6.2018. המאשימה תידע את המתלון בדבר הפיצוי שנפסק.

זכות ערעור לבית המשפט העליון בתוך 45 יום מהיום.

המזכירות תשלח העתק גזר הדין לשירות המבחן.

ניתן היום, ו' ניסן תשע"ח, 22 מרץ 2018, במעמד הנאשם, ב"כ הצדדים ומתורגמן לשפה הערבית.

רבקה פרידמן-פלדמן,
שופטת